

E-zine ÚPV SR - 11. 4. 2011 - číslo 4

E-mailový časopis Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Číslo 4/2011

ISSN 1337-5504

I keď väčšina ľudí si uvedomuje význam duševného vlastníctva – autorských práv, patentov, dizajnov či ochranných známk, viacerí týmto pojmom stále neprpisujú až taký význam. Aj preto na podnet Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO) si od roku 2001 pripomíname Svetový deň duševného vlastníctva (SDDV) – 26. apríl. V tento deň pred 41 rokmi (1970) nadobudol účinnosť Dohovor o zriadení WIPO.

Aktuálne informácie súvisiace so SDDV prinášame i v najnovšom vydaní e-mailového časopisu **E-zine ÚPV SR**.

SPRÁVY Z ÚPV SR

Svetový deň duševného vlastníctva v ÚPV SR

Keďže 26. apríl pripadá tohto roku na prvý pracovný deň po veľkonočných sviatkoch, **pracovníci Úradu priemyselného vlastníctva SR a pozvaní hostia si SDDV pripomenú o deň neskôr v stredu 27. apríla 2011.**

Slávnostné stretnutie sa začne o 9.00 hodine vo vstupných priestoroch úradu, pričom účasť prisľúbil aj viceprezident Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu v španielskom Alicante Christian Archambeau.

Po slávnostných príhovoroch predsedníčka ÚPV SR Darina Kyliánová odovzdá patentovú listinu subjektu, ktorému úrad 21. marca tohto roka udelil **10-tisíc patent**, a súčasťou otvorenia SDDV bude i **vernisáž výstavy dizajnu** z tvorby akademického sochára doc. Ferdinanda Chrenku a študentov Vysoké školy výtvarných umení v Bratislave. F. Chrenka v októbri minulého roka získal Cenu

Jána Bahýľa za mimoriadne hodnotené priemyselnoprávne chránené slovenské riešenie.

Ako už tradične, súčasťou SDDV v ÚPV SR bude i **celoslovenská konferencia o duševnom vlastníctve**.

Jej 11. ročník úrad zameria na tému **PR & Marketing**.

SDDV s ústrednou myšlienkou **Dizajnovanie budúcnosti** bude v ÚPV SR aj Dňom otvorených dverí.

SVETOVÝ DEŇ DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA
Konferencia DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO NA SLOVENSKU XI

27. apríl 2011 v ÚPV SR

Téma konferencie: PR & Marketing

Sprievodné akcie:

- Výstava dizajnu z tvorby F. Chrenku a jeho študentov
- 10-tisíc patent udelený ÚPV SR

DIZAJNOVANIE BUDÚCNOSTI
DESIGNING THE FUTURE

Photos: © iStockphoto.com, Cervat Gökhan Palaş & Uyen Le

ÚPV SR udelil 10-tisíci patent

ÚPV SR od 1. januára 1993 prijal doteraz viac ako 20 700 patentových prihlášok, navyše ešte z obdobia ČSFR prevzal z pražského Federálneho úradu pre vynálezy 15 125 patentových prihlášok s neukončeným prieskumom, ktoré boli podané do 31. decembra 1992.

Podľa patentového zákona ÚPV SR podrobuje patentovú prihlášku najskôr **predbežnému prieskumu** a v prípade, že spĺňa požadované kritériá (predmetom prihlášky nie je zjavne nepatentovateľné riešenie a v prihláške nie sú ani formálne nedostatky), zverejní ju po 18 mesiacoch od vzniku práva prednosti v úradnom vestníku.

Na základe žiadosti prihlasovateľa o vykonanie **úplného prieskumu** (musí byť podaná najneskôr do 36 mesiacov od podania patentovej prihlášky) ÚPV SR pokračuje v konaní o prihláške. Kladným výsledkom prieskumu je udelenie patentu prihlasovateľovi.

V prípade záporného výsledku prieskumu alebo nezosúladenia patentovej prihlášky s požiadavkami zákona úrad prihlášku zamietne alebo zastaví konanie a takýto osud za viac ako 17 rokov postihol asi 24-tisíc patentových prihlášok. Je zaujímavé, že takmer v 15 % prípadov úrad zastavil konanie po kladnom výsledku prieskumu, pretože prihlasovateľa následne neurobili potrebné administratívne kroky, napríklad neuhradili poplatok za vydanie patentovej listiny..., a preto úrad nemohol vydať rozhodnutie o udelení patentu.

Prvý patent platný na území Slovenskej republiky¹ udelil ÚPV SR 22. novembra 1993.

Dňa 21. marca 2011 ÚPV SR na základe patentovej prihlášky PP 11-2007 udelil patent č. **287 679** ako **10-tisíci slovenský patent²** s názvom Zapojenie koncovej užívateľskej skrinky interaktívneho televízneho káblového rozvodu **Žilinskej univerzite v Žiline**. Pôvodcami vynálezu, ktorý je predmetom uvedeného patentu, sú doc. Ing. Vladimír Hottmar, PhD., a doc. Ing. Ladislav Schwartz, PhD.

Platnosť patentu pri platení udržiavacích poplatkov je 20 rokov od podania prihlášky.

Žilinskej univerzite v Žiline, majiteľovi 10-tisícového patentu udeleného ÚPV SR, želáme čo najdlhšie využívanie spomínaného patentom chráneného vynálezu v praxi a nemalý ekonomický profit z neho.

1 Patent č. 277 680 – Dvojčinná mechanická pumpa na dávkovanie tekutín. Prihlasovateľmi/majiteľmi boli Ing. Bedrich Bašista a Július Gábriš.

2 Z celkového počtu 10-tisíc udelených slovenských patentov 8 581 patrilo/patrí zahraničným majiteľom (86 %), pričom k 21. 3. 2011 bolo z 8 581 udelených patentov platných 3 605.

Slovenským prihlasovateľom z 10-tisíc úradom udelených patentov patrilo/patrí 1 419 a z nich bolo k 21. 3. 2011 platných 316.

ÚPV SR gestorom Medzirezortnej komisie pre koordináciu spolupráce v oblasti boja proti falšovaniu a autorskému pirátstvu

Chrániť nielen vlastnícke práva,
ale aj spotrebiteľa

Falšovanie výrobkov a autorské pirátstvo majú zničujúci účinok nielen na podnikanie. V súčasnosti sa falšovateľia v Európe orientujú najmä na tovar masovej spotreby, akými sú napr. potraviny, kozmetika, hygienické výrobky, lieky, hračky či náhradné dielce do automobilov, čo priamo ohrozuje zdravie a bezpečnosť občanov vrátane Slovákov. Vzhľadom na

hospodársku recesiu a rozširujúci sa sortiment falšovaných výrobkov bude ich negatívny vplyv narastať.

V apríli 2009 Európska komisia zriadila **Európske stredisko pre sledovanie falšovania a autorského pirátstva**. Nadväzne vyzvala členské štáty, aby v tejto súvislosti vypracovali národné stratégie a v danej oblasti zabezpečili aj spoluprácu príslušných vnútroštátnych orgánov. Keďže Slovensko ešte v minulom roku nemalo zavedený koordinovaný systém spolupráce pri potláčaní fal-

šovania a pirátstva, **iniciatívy s podporou rezortov sa chopil ÚPV SR**. Vypracoval návrh na zriadenie medzirezortnej komisie, ako aj jej štatút, ktorá by bola zodpovedná za uvedenú problematiku, a gestorom tejto komisie mal byť práve ÚPV SR.

Spomínaný návrh bol schválený uznesením vlády SR č. 198 zo 16. marca 2011.

Medzirezortná komisia pod gestiou ÚPV SR bude pôsobiť ako národný kontaktný bod Európskeho strediska pre sledovanie falšovania a autorského pirátstva implementujúci opatrenia zamerané na znižovanie miery porušovania práv duševného vlastníctva na národnej úrovni.

Odborné vzdelávanie na dosah myši

Pracovníci patentového odboru a odboru patentových fondov a informácií ÚPV SR sa v rámci odborného vzdelávania pripojili k účastníkom virtuálnych seminárov, poskytovateľom ktorých je Európska patentová akadémia so sídlom v Mníchove.

Ide o sériu vzdelávacích seminárov venovaných problematike **vyhľadávania v databáze EPOQUENet**. Prvý takýto seminár aj s účasťou ÚPV SR sa konal 16. marca 2011 a bol zameraný na princípy efektívnej rešerše (The art of efficient searching).

Paralelne s „mníchovskými“ seminármi majú zamestnanci ÚPV SR možnosť zúčastňovať sa aj na online prezentáciách poskytovaných viedenskou pobočkou Európskeho patentového úradu. Tie sú v prevažnej miere orientované na **všeobecné patentové informácie** a zároveň pravidelne oboznamujú s novinkami v danej oblasti.

Hoci myšlienka virtuálnych seminárov nie je nová, je dnes vysoko aktuálna. Okrem primárnej úspory času a cestovných výdavkov ponúkajú takéto semináre zúčastneným stranám **možnosť aktívnej interakcie i priamej vzájomnej komunikácie** rovnako ako klasický prezenčný seminár.

Semináre, ktoré sú dostupné pre každého záujemcu prostredníctvom internetu (bez dodatočnej softvérovej výbavy), je možné odporučiť napríklad aj frekventantom a absolventom kurzu duševné vlastníctvo v gescii ÚPV SR. Uvádzame prehľad vybraných seminárov vhodných pre túto skupinu záujemcov.

Kompletný program tohtoročných vzdelávacích aktivít Európskej patentovej akadémie a jej partnerov je zverejnený na internetovej adrese www.epo.org/learning-events/events/search.html.

Európska patentová akadémia bola založená v roku 2004. Jej hlavným poslaním je prostredníctvom organizovania kurzov, školení, seminárov či konferencií zabezpečiť prípravu odborníkov a školiteľov pre oblasť patentových informácií. Akadémia spolupracuje s inštitúciami na národnej aj medzinárodnej úrovni. V novembri minulého roka bola jej činnosť ocenená „Diesel Medal 2010“ v kategórii Najlepšia podpora inovácií.

Zázrivský korbáčik, Oravský korbáčik a Tekovský salámový syr

V Úradnom vestníku Európskej únie boli 12. marca 2011 zverejnené Vykonávacie nariadenia Komisie (EÚ), ktorými sa do Registra chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení poľnohospodárskych výrobkov a potravín vedeného Európskou komisiou zapisujú názvy: **Zázrivský korbáčik, Oravský korbáčik a Tekovský salámový syr** ako chránené zemepisné označenia.

Nariadenia Komisie (EÚ) nadobúdajú účinnosť dvadsiatym dňom po ich zverejnení v Úradnom vestníku EÚ.

Prihlasovatelia si v čase prípravy žiadosti o zápis chráneného zemepisného označenia (CHZO) do registra Európskej komisie zvolia kontrolný orgán na overovanie dodržiavania špecifikácie výrobku. Ak kontrolný orgán overí dodržiavanie špecifikácie už pred zápisom názvu ako CHZO a špecifikácia je v súlade so stanovenými podmienkami, výrobcovia

via po nadobudnutí účinnosti predmetného nariadenia môžu na svojich produktoch uvádzať nielen príslušný názov, ale aj doplňujúci údaj, že ide o CHZO a tiež modro-žltý symbol Spoločenstva. V prípade, že kontrolný orgán ešte nepotvrdil súlad výroby so špecifikáciou, je možné uvádzať len názov výrobku.

Dodržiavanie špecifikácie sa overuje zvyčajne raz do roka, v závislosti od typu výrobku a dohody kontrolného orgánu s prihlasovateľom.

Pre výrobcov znamená zapísané zemepisné označenie **prezentáciu určitej kvality**, ktorú musí takýto produkt zaručovať, **zachovanie spôsobu výroby, ale aj propagáciu určitého územia, oblasti alebo krajiny**.

A čo znamená chránené zemepisné označenie pre spotrebiteľa? V prvom rade **záruku kvality a za-**

bezpečenie rovnakých vlastností výrobku, ako aj informáciu o jeho výnimočnosti.

Výrobky chránené ako označenia pôvodu alebo zemepisné označenia sú kultúrnou vizitkou krajiny.

Slovenská republika má okrem uvedených zemepisných označení chránené ďalšie štyri názvy ako zemepisné označenia: Skalický trdel-

ník, Slovenská bryndza, Slovenská parenica a Slovenský oštiepok.

ÚPV SR boli v závere minulého roka podané **ďalšie dve nové žiadosti** o zápis chránených zemepisných označení do registra EK (Kle-novecký syrec a Karpatský syr) a sú v konaní pred úradom.

SPRÁVY ZO SVETA

Dizajnovanie budúcnosti

Posolstvo generálneho riaditeľa Svetovej organizácie duševného vlastníctva (WIPO)

Francisa Gurryho

pri príležitosti tohtoročného

Svetového dňa

duševného vlastníctva

26. apríl 2011

Tohtoročný Svetový deň duševného vlastníctva je oslavou dizajnu na obchodnom trhu, v spoločnosti i pri vytváraní inovácií budúcnosti.

Pôvodne bol dizajn označovaný ako „umenie v priemysle“. Priemyselný dizajn rozlišuje výrobky, púta našu pozornosť, robí značku úspešnejšou. Za každým novým dizajnom je túžba prekonať nové obzory, zlepšiť a posilniť skúsenosti spotrebiteľov. Dobrý dizajn robí produkty jednoduchšími, pohodlnejšími i bezpečnejšími.

Dizajn sa dotýka všetkých aspektov ľudskej tvorivosti. Tvaruje veci, ktoré si vážime, od tradičných remeselných výrobkov až po spotrebnú elektroniku, od budov a bicyklov po módu a nábytok. Dizajn je možné chápať aj ako „zviditeľnenie inteligencie“.

Dizajn v sebe spája formu a funkciu, podmieňuje vzhľad a dojem z výrobkov, ktoré používame každý deň, či už sú to bežné domáce predmety, alebo najnovšie počítačové tablety. Dizajn spája praktické s potešením. Prináša do inovácií žiaduci štýl.

K súčasnému zvyšujúcemu sa dôrazu na ekológiu, navrhovanie bezodpadových technológií, sa pridávajú i mnohí dizajnéri. Dizajny budúcnosti môžu znížiť výrobné náklady i negatívne vplyvy na životné prostredie, ale musia byť „zelené“. K takýmto postupom bude dizajnérov motivovať systém duševného vlastníctva, ktorý originálny dizajn pomáha chrániť pred neoprávneným kopírovaním a imitáciou.

Spoločnosti na globálnom trhu potrebujú rýchlu a efektívnu ochranu svojich dizajnov. Vďaka Haagskemu systému medzinárodného zápisu priemyselných dizajnov, ktorý zjednodušuje tento proces, došlo v minulom roku k 30-percentnému nárastu medzinárodných prihlášok dizajnov.

V rámci tohtoročného Svetového dňa duševného vlastníctva sa WIPO pripája k vládám, organizáciám, školám a podnikom na celom svete oslavujúcim deň dizajnérov – projektantov našej budúcnosti.

127. zasadanie

V dňoch 29. – 30. marca 2011 sa v holandskom Haagu konalo 127. **zasadanie Správnej rady Európskej patentovej organizácie (SR EPO)**, ktoré viedol jej predseda Jesper Kongstad. Na zasadaní sa zúčastnili zástupcovia všetkých 38 členských štátov EPO.

SR EPO vzala na vedomie výsledky externých štúdií zameraných na finančnú situáciu a efektívne využívanie informačných technológií v EPÚ. Jeho prezident Benoît Battistelli v tejto súvislosti konštatoval, že úrad neustále vyvíja úsilie, aby zabránil negatívnemu vývoju v jeho rozpočte, čo štúdia napokon potvrdila. **Úrad nie je vo finančnej kríze** a je schopný financovať všetky svoje činnosti.

EPÚ však dlhodobu čelí štruktúrnym problémom v oblasti financovania penzií. Podľa štúdie penzijná reforma z roku 2008 nespĺnila očakávania úradu, no ide o celoeurópsky problém. Na základe rokovaní prezidenta EPÚ so zástupcami zamestnancov bolo pred časom rozhodnuté, že bude zriadená pracovná skupina, ktorá pripraví návrh jednot-

ného penzijného systému pre všetkých zamestnancov. Návrh reformovaného penzijného systému by mal byť predložený na rokovanie SR EPO v decembri 2011.

Benoît Battistelli ubezpečil členské štáty, že **EPÚ nepripravuje zvyšovanie správnych poplatkov** a nepredpokladá ani zmenu výšky pomernej časti poplatkov stanovenej SR EPO, ktorú každý zmluvný štát odvádza EPO za každý udržiavaný európsky patent na svojom území, pričom v súčasnosti táto pomerná časť predstavuje 50 %.

Ďalšia štúdia zameraná na využívanie informačných technológií v EPÚ potvrdila dobrú reputáciu IT systému. Úrad je celosvetovo uznávaným zdrojom patentových informácií. Bohatstvo údajov a kvalitu vyhľadávacích nástrojov (interne aj externe prostredníctvom systémov EPO-QUE, Espacenet a INPADOC) si cenia zástupcovia priemyslu i partneri úradu.

V štúdiu je uvedené, že **informačné technológie v EPÚ sú síce stabilné a výkonné, no majú už svoj vek, a preto náklady na ich údržbu sa z roka na rok zvyšujú.** Úrad na obnovu IT vynakladá ročne omnoho viac financií ako iné patentové úrady využívajúce externe vyvinuté IT systémy.

Aj preto chce EPÚ zamerať svoju pozornosť na systémy dôležité pre

udeľovací proces patentov, zlepšiť služby pre používateľov IT systému vrátane služieb prístupných prostredníctvom internetu. V úrade si určia súvisiace priority a nadväzne vypracujú projekty s jasným obsahom, cieľmi, časovým plánom, rozpočtom i mierou zodpovednosti. **Projekty budú základom pre „road map“ na nasledujúce štyri roky.** Budú prezentované na zasadnutiach Výboru pre technickú a prevádzkovú podporu, Rozpočtového a finančného výboru SR EPO i na zasadaní SR EPO v júni 2011.

Na 127. zasadaní SR EPO zvolili nového predsedu Výboru pre patentové právo SR EPO. Stal sa ním **Sean Dennehey z Anglicka** a funkciu bude vykonávať tri roky.

V závere zasadnutia prezident EPÚ informoval členov SR EPO o podpísaní zmluvy o spolupráci s Google.

EPÚ a Google prelomili jazykovú bariéru

V nadväznosti na oznámenie EPÚ z novembra 2010 o úmysle spolupracovať s Google bola **24. marca 2011 podpísaná dlhodobá zmluva o spolupráci na strojových prekladoch.**

V rámci partnerstva bude EPÚ využívať prekladovú technológiu Google a prostredníctvom svojej internetovej stránky ponúkne verejnosti možnosť využiť ju na **preklady**

z a do európskych jazykov, čínštiny, japončiny, kórejštiny a ruštiny.

Podľa zmluvy EPÚ poskytne Googlu prístup ku všetkým preloženým patentom, a tak mu umožní optimalizovať technológiu strojových prekladov pre konkrétny jazyk použitý v patentových prihláškach.

Od tohto roku budú môcť firmy, vynálezcovia, vedci a zainteresovaná verejnosť vykonávať rešerše v databáze patentov na internetovej strán-

ke EPÚ v angličtine, francúzštine a nemčine (úradné jazyky EPÚ) a robiť preklady aj vzájomne medzi týmito jazykmi. Ostatné európske jazyky, rovnako čínština, japončina, kórejščina a ruština, budú k dispozícii postupne. **Projekt by mal byť ukončený do konca roka 2014.**

Partnerstvo medzi EPÚ a spoločnosťou Google umožní zadarmo využívať preklady miliónov patentov udelených v európskych krajinách, v Číne, Japonsku, Kórei a v Rusku

vykonané v reálnom čase. Bude to veľkým prínosom pre európskych vynálezcov, pre ich výskum a vývoj. Umožní im to znížiť náklady a ušetriť aj čas tým, že budú môcť prehľadávať patenty týkajúce sa ich vynálezu vo všetkých jazykoch EPÚ súčasne.

– *Strojový preklad pomôže prekonať jazykové bariéry a sprístupniť informácie obsiahnuté v globálne prístupných a dostupných patentoch. Nový prekladový nástroj je ďalším odrazovým mostíkom k zlepšeniu inovácií v Európe, európskym podnikom umožní udržať krok so svojimi*

konkurentmi v ostatných regiónoch. Okrem toho, som presvedčený, že to uľahčí aj rozvoj jednotného patentu v Európe, – povedal prezident EPÚ Benoît Battistelli.

Vedúci verejnej politiky Google v Bruseli Antoine Aubert konštatoval: – *Tento projekt bude obrovským prínosom pre vynálezcov, vedcov a inovátorov v celej Európe. Umožní im vykonávať patentové rešerše v databázach EPÚ, t. j. v európskych, ázijských a ruských patentoch vo vlastnom jazyku. Prekladač Google bol vytvorený s cieľom pomôcť prelomiť*

jazykové bariéry a takáto spolupráca s EPÚ tomu pomôže, budú ho môcť využívať všetci Európania.

Široká geografická oblasť pôsobnosti dohody podčiarkuje úlohu **EPÚ ako popredného poskytovateľa technických dát obsiahnutých v patentoch**. Úrad od roku 1998 presadzuje otvorenú politiku šírenia technických dát vo svojej vyhľadávacej databáze. V spolupráci s členskými štátmi EPO zverejňuje aj národné patentové databázy.

Štúdiá o fungovaní európskeho systému ochranných známok

Na webovom sídle Európskej komisie bola zverejnená [Štúdiá o fungovaní európskeho systému ochranných známok](#), ktorú vypracoval mníchovský Inštitút Maxa Plancka pre duševné vlastníctvo a súťažné právo

na základe výsledkov prieskumu európskeho trhu v roku 2010.

Štúdiá hodnotí celkové fungovanie systému ochranných známok v Európe vrátane ochrany na komunitárnej a národnej úrovni. Analyzuje súčasnú výkonnosť systému a identifikuje potenciálne oblasti na jeho zlepšenie, racionalizáciu i smerovanie ďalšieho vývoja v prospech používateľov.

Výsledky štúdie by mali byť pre Európsku komisiu **podkladom pre návrhy zmien v príslušných právnych predpisoch**, ktorými sú smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/95/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov v oblasti ochranných známok a nariadenie Rady (ES) č. 207/2009 o ochranných známkach Spoločenstva.

MONITORING

Prehľad článkov týkajúcich sa duševného vlastníctva a ÚPV SR uverejnených v slovenskej tlači **v marci 2011**

Študenti odmietajú poplatky, hrozia nátlakové akcie

Bratislava – Nová iniciatíva vysokoškolákov Študenti za zdravé školstvo, ktorá združuje nespokojných mladých ľudí, kritizuje ministerstvo školstva a tvrdí, že zlyháva pri presadzovaní záujmov vysokých škôl a ich študentov.

„Je poľutovaniahodné, že sa miesto skutočného riešenia alarmujúceho stavu vo vysokom školstve prednostne zaoberá myšlienkami analýz a propagácie spoplatňovania vysokoškolského štúdia,“ vyhlásili včera študenti, ktorí do budúcnosti nevyhlásia ani nátlakové akcie. Iniciatíva, ktorej

ustanovujúce stretnutie sa uskutočnilo 27. marca v Banskej Bystrici, aktuálne združuje študentov z troch najväčších slovenských miest Bratislavy (Univerzita Komenského), Košíc (Univerzita P. J. Šafárika) a Banskej Bystrice (Univerzita M. Bela). Ako uviedla koordinátorka Andrea Čonková z Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, chcú vyvinúť tlak na rezort školstva, aby uskutočnil skutočnú reformu vysokého školstva oslobodenú od zámerov pokračovať v spoplatňovaní vysokoškolského štúdia.

Hospodárske noviny

29. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-51385660-k10000_detail-bd

Za diaľkové štúdium zaplatia všetci (Hospodárske noviny 25. 3. 2011)

http://hn.hnonline.sk/2-51350290-k10000_detail-a8

Školné pre externistov: Študenti zaplatia stovky eur ročne

(Hospodárske noviny 25. 3. 2011)

http://hn.hnonline.sk/2-51350270-k10000_detail-fe

Autá na benzín a naftu dojadia

Brusel – Európska komisia chce do roku 2050 vyňať všetky tradičným spôsobom poháňané autá z miest. Toto a ďalších viac než 30 opatrení predstavila komisia včera v rámci plánovacieho dokumentu Doprava 2050 v Bruseli. Medzi hlavné ciele okrem bezexhalátových mestských centier patrí zníženie emisií v doprave o 60 percent v roku 2050, 40-percentný podiel udržateľných nízkouhlíkových palív v leteckej doprave a preorientovanie 50 percent cestnej dopravy na železničnú alebo vodnú dopravu, a to v nákladnej i osobnej doprave. Železničná doprava by mala prevziať vedúce postavenie v transporte nákladov do ich konečného cieľa, preto chce exekutíva únie dosiahnuť, aby železnice siahali až k letiskám a boli aj prepojené s prístavmi.

Hospodárske noviny

29. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-51385570-k10000_detail-ff

Google dostal od súdu po prstoch

Americké úrady zablokovali dohodu vyhľadávacej jednotky s vydavateľmi kníh, aby nezískala konkurenčnú výhodu

Bratislava – Svetová vyhľadávacia jednotka Google to nebude mať pri elektronizácii kníh také jednoduché, ako si predstavovala. Americké súdy totiž včera zablokovali jej dohodu s vydavateľmi kníh, čím je osud už pätnástich miliónov výtlačkov, ktoré Google naskenoval, nejasný.

„Vďaka dohode (s vydavateľmi) to bol potenciál sprístupniť milióny kníh, ku ktorým je už veľmi ťažké dostať sa v Spojených štátoch,“ vyhlásila na margo zákazu zástupkyňa Google Hilary Ware s tým, že spoločnosť zväži všetky možnosti vrátane odvolania. Súd je nekompromisný. Nielenže sa obáva porušovania práv, ale aj konkurenčnej výhody, ktorú by tým Google pred svojimi rivalmi, hlavne Amazon.com, získal.

Hospodárske noviny

24. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-51336640-k10000_detail-8f

Prepadlíci

Školstvo už opustilo alebo opúšťa veľa dobrých učiteľov. A my chceme dobehnúť krajiny, ktoré sú v čitateľskej gramotnosti ďaleko pred nami. Škoda len, že nám stále nechcú bežať oproti

Z medzinárodných meraní PISA 2009 vyplynulo, že asi pätina slovenských žiakov nezvláda čitateľskú gramotnosť a okolo 77 percent dosahuje len priemerné výsledky – pod priemerom OECD.

Nevdojak som si spomenul na moderátora, ktorý povedal, že keby sme toto, hento a tamto nezanedbali, mohli sme dnes byť „oveľa ďalej“. Ale nie všetko je stratené. Minister školstva sa poponáhľal oznámiť, že „Slovensko síce nie je najbohatšou krajinou OECD, ale nič nebráni tomu, aby sme nemali v strednodobom horizonte jeden z najlepších vzdelávacích systémov.“

Podľa neho štúdia OECD ukázala, že nejde iba o financie, „na 96 percent je to otázka systému“. Stačí osvedčené metódy uviesť do ďalších škôl, pracovať s najlepšími učiteľmi, ktorí sa so svojimi poznatkami, postupmi a skúsenosťami podelia s ostatnými formou publikácií, seminárov, prezentáciou v médiách...

Sme 17. 3. 2011

<http://komentare.sme.sk/c/5810371/prepadlici.html>

Školstvo má fázu popierania za sebou (Sme 11. 3. 2011)

<http://komentare.sme.sk/c/5801973/skolstvo-ma-fazu-popierania-za-sebou.html>

Od skúmaviek k tunelom a späť

Výdavky na vedu síce opticky rastú, ale len vďaka európskym peniazom. Príspevky z národných zdrojov vytrvalo klesajú. A aj keď sa to zmení, na výsledky si budeme musieť počkať

V poslednom čase sme si užili dišputy na tému Od skúmaviek k tunelom. S argumentom, že vedci aj tak nedokážu vyčerpáť 120 miliónov eur z operačného programu Výskum a vývoj, chce vláda presunúť peniaze na stavbu diaľnic. Zámer je pragmatiký. Pri existujúcom nezmyselnom

nastavení systému pre danú sumu neexistuje rozumná absorpčná kapacita.

Slovenská veda sa ocitla v pozícii podvyživenej chudery, ktorú dobrá teta z Bruselu pozvala na obed. S podmienkou, že musí zjesť všetko naraz, lebo zajtra už nebude. Chudera statočne prehĺta špeciality bruselskej kuchyne, prežíva exotickú stravu a belgickú čokoládu si pchá aj do vreciek. Keď dávajú, treba brať, zajtra už nemusí byť.

Sme 16. 3. 2011

<http://komentare.sme.sk/c/5808711/od-skumaviek-k-tunelom-a-spat.html>

Vedu za diaľnice nevymania, Brusel na stavbu D1 nepridá

(Sme 3. 3. 2011)

<http://ekonomika.sme.sk/c/5789405/vedu-za-dialnice-nevymania-brusel-na-stavbu-d1-neprida.html>

Výrobcovia tento rok experimentujú. Vytvorili „dvojzariadenie“ i mobil s výkonom počítača

Novinkou jari je tablet, ktorý sa zmení na dva

Bratislava, Hannover – Spoločnosť MSI na veľtrhu CeBIT 2011 v Nemecku predstavila vlastný koncept počítača, ktorý si môže pretvoriť hneď dve zariadenia súčasne. Ide o prototyp známy zatiaľ ako „MSI Dual Pad Concept“. Na prvý pohľad pripomína koncept štandardný netbook, ktorý je však tvorený dvojicou displejov. Sú multidotykové a kapacitné, majú uhlopriečku 10,1-palca. Zobrazujú v pomere strán 16 : 10. Jeden z displejov slúži ako klávesnica na zadávanie údajov.

Nejde o prvé podobné zariadenie na trhu. Zaujímavosťou však je, že obe časti sa dajú navzájom oddeliť a môžeme ich používať samostatne ako dva tablety. Je tak možné kooperovať s viacerými používateľmi pri hrách či prezentáciách. Základom zariadenia je procesor Intel Atom 2530, operačným systémom je Windows 7 Home Premium.

Hospodárske noviny

15. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-51148690-k10000_detail-2a

Koniec ťahúňa ekonomiky

Automobilový priemysel je označovaný za pilier hospodárstva, hoci zamestnanci a firmy z tohto odvetvia zďaleka neodvádzajú najviac daní ani odvodov

Keď na Slovensku zaznie slovné spojenie ťahúň ekonomiky, počuť ho takmer výlučne v súvislosti s automobilovým priemyslom. Občas sa tohto prívlastku dočká elektrotechnický priemysel a sporadicky ho novinári a politici nespájajú s konkrétnym sektorom, ale s tými najväčšími fabrikami, ako sú Volkswagen, Kia, U. S. Steel či Samsung.

Ak vezmeme do úvahy objem exportu a množstvo zamestnaných ľudí, málokto by s týmito prívlastkami nesúhlasil. Problém je, že zďaleka nejde o to jediné, čo prináša štátu ošoh. A že označovanie automobilového a elektrotechnického sektora, prípadne veľkých výrobných podnikov za ťahúňov hospodárstva, sa stalo floskulou používanou bez toho, aby sa nad ňou tí, čo spojenie vyslovujú, zamysleli.

Sme 14. 3. 2011

<http://komentare.sme.sk/c/5805653/koniec-tahuna-ekonomiky.html>

Po vlnajšom prepade prijímajú veľké IT firmy stovky ľudí. Potrebujú ich za hranicami

Práce pre informatikov rekordne pribúda

Bratislava – Lukratívne odvetvie informačných technológií opäť vo veľkom prijíma ľudí. Po slabšom vlnajšku, keď firmy prepustili tisíce zamestnancov, hlásia oživenie najväčšie giganty, ktoré majú svoju pobočku na Slovensku. „Rast je ťahaný najmä dopytom po našich službách zo zahraničia, keďže domáci trh stagnuje, respektíve klesá,“ vysvetlil riaditeľ spoločnosti Accenture pre komunikáciu Marek Gešo.

Hospodárske noviny

11. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-51078620-k10000_detail-1f

Pán Watson, Bell vám chce ukázať telefón

Jeden z najvýznamnejších vynálezov uznali pred 135 rokmi

„Pán Watson, prídte sem, chcem vás vidieť.“ Táto jednoduchá veta, ktorá sa v ďalších desaťročiach opakovala v nekonečnom množstve obmien, stála na začiatku jedného z najdôležitejších vynálezov posledných storočí.

Vyslovil ju Alexander Graham Bell, škótsky emigrant žijúci v Spojených štátoch. Jeho asistent Thomas A. Watson za ním z vedľajšej miestnosti prišiel a potvrdil mu, že prvý telefonický rozhovor prebehol úspešne.

Bolo to 10. marca 1876. Len tri dni predtým si Bell dal patentovať telefón, presnejšie „aparát na telegrafický prenos hlasu a ďalších zvukov“.

Završil tak snahu vtedajších vynálezov posunúť telegraf na vyššiu úroveň. Snažili sa, aby sieťou mohlo naraz putovať viac odkazov. Mali to umožniť rozličné zvukové frekvencie pre každú stopu.

Prvé úspechy pripomínali jednoduché melódie. Prenášať reč sa podarilo až v 70. rokoch 19. storočia.

V počiatkoch svojho fungovania bolo dôležitejšie ako samotný prístroj telefonické spojenie. Telefóny sa totiž prenajímali vždy v pároch a dalo sa telefonovať len z jedného na druhý.

Ak teda chcel obchodník volať napríklad na štyri miesta, musel mať aj štyri telefóny. Ak chceli ľudia volať na väčšie vzdialenosti, používali špeciálne telefonné búdky s najnovšou technológiou.

Na začiatku 20. storočia boli už v Spojených štátoch tri milióny telefonov. Rozšíreniu nebránil ani fakt, že siete konkurenčných spoločností neboli prepojené.

Sme 10. 3. 2011

<http://veda.sme.sk/c/5800110/pan-watson-bell-vam-chce-ukazat-telefon.html>

Minister Jurzyca chce testovať naše vysoké školy

Bratislava – Minister školstva Eugen Jurzyca z SDKÚ-DS chce, aby sa slovenské vysoké školy zapojili do pilotného projektu, ktorý zistí, akých

absolventov produkujú. Projekt AHELO bude testovaním v rámci krajín Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD).

Konkrétne vysoké školy na Slovensku, ktoré sa na testovaní zúčastnia, nie sú podľa hovorkyne ministerstva školstva Miriam Žiakovej zatiaľ známe. „Ich výber bude na báze dobrovoľnosti,“ uviedla. Žiaková spresnila, že testované nebudú školy ako celky, ale len študijné odbory. „V prvej fáze pôjde o test všeobecných zručností, v ďalšej bude zameraný na ekonomické a v tretej na technické.“

Projekt, ktorý bude podľa ministra školstva Eugena Jurzyca pripomínať testovanie zručností pätnásťročných školákov (PISA), by mali spustiť koncom tohto a začiatkom budúceho kalendárneho roka.

„Veríme, že takto dostanú vysoké školy tie najlepšie informácie o tom, ako vysoko sa nachádzajú vo svete v zmysle kvality svojho pedagogického procesu. A veríme, že prijímú opatrenia spolu s ministerstvom na to, aby kvalita vysokého školstva rástla,“ komentoval šéf slovenského rezortu školstva.

Hospodárske noviny

7. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-50967940-k10000_detail-c0

Lenovo vyvolalo na veľtrhu elektroniky CeBIT rozruch s notebookom plne ovládaným očami

Zabudnite na myš. Na laptop stačí pohľad

Bratislava – Laptop budúcnosti. Aj tak nazývajú viacerí novinku čínskej spoločnosti Lenovo, ktorú firma ponúkla na najväčšom svetovom veľtrhu výpočtovej techniky CeBIT v nemeckom Hanoveri. Očami ovládaný prenosný počítač predstavilo Lenovo spolu so švédskou spoločnosťou Tobii Technology. „Jednoznačne sú to laptopy budúcnosti,“ vyhlásil aj zástupca Tobii Anders Olsson na prezentácii nevidaného produktu. „Štvrt storočia sme boli pripílení k počítačovej myši a klávesnici. Nastal čas urobiť krok vpred.“

Ovládanie počítača očami je perfektné riešenie," tvrdí.

Hospodárske noviny

7. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-50967470-k10000_detail-a2

Pastorek: Boli sme prví na svete

Občas sa tvrdí, že na Slovensku sa dobrá veda robiť nedá. Že tu nie sú podmienky ani šikovní ľudia. Nie je to pravda – aj keď podmienky sú často obmedzené a môžu byť ešte horšie. No sú tu zapálení ľudia, ktorí objavujú nové lieky, pomáhajú posielat sondy na iné planéty, skúmajú kvantové svety či našu históriu.

Jaromír Pastorek stál pri objave a definovaní bielkoviny, ktorá môže pomôcť v boji proti rakovine. „Človek bez snov je veľmi ochudobnený a vedec, ten nesmie nikdy prestať snívať," hovorí.

Sme 5. 3. 2011

<http://veda.sme.sk/c/5793009/pastorek-boli-sme-prvi-na-svete.html>

Oficiálneho uvedenia jeho predchodcu sme sa u nás nedočkali. Podobne to bude zrejme aj teraz.

iPad 2 od Apple je na svete

Bratislava – Predstavenie novej generácie revolučného tabletu bolo tentoraz bez väčšieho hrmotu, ale aj prekvapení. Azda tým najväčším bolo, že nový Apple iPad 2 oficiálne predstavil výkonný riaditeľ spoločnosti Steve Jobs aj napriek tomu, že má v poslednom čase vážne zdravotné problémy. „S viac ako 15 miliónmi predaných iPadov sme vytvorili novú kategóriu medzi mobilnými zariadeniami," povedal pri príležitosti zverejnenia novinky v Los Angeles. „Zatiaľ čo sa ostatní výrobcovia snažia napodobniť prvú generáciu prístroja, my sme priniesli iPad 2, ktorý posunul latku ďaleko nad možnosti konkurencie," odvážne vyhlásil vychudnutý líder.

Hospodárske noviny

4. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-50907230-k10000_detail-81

O mobiloch a vede

A je to tu! Končia sa neoverené dohady a šuškačky, zanikajú pokútne šírené mýty a legendy a na scénu nastupuje tvrdá pravda. Ako som sa nedávno dočítal (Lidové noviny z 26. februára), v prestížnom lekárskom časopise Journal of the American Medical Association vyšla štúdia vedeckého tímu z US National Institute of Drug Abuse, ktorá – a teraz pre istotu zacitujem doslova – „mimo akejkolvek pochybnosti dokazuje, že elektromagnetické pole vznikajúce činnosťou mobilného telefónu má významný efekt na aktivitu mozgu mobilujúcej osoby“.

Pri našej vládnej koalícii sme si už na to zvykli, ale človeka nevdojak v prvej chvíli zamrzí, že ani vo vede nevie pravá ruka, čo robí ľavá – alebo možno aj vie a kašle na to. Jeden vedný odbor usilovne pracuje na zdokonaľovaní prístroja, a druhý hneď s rovnakým zápalom a exaktnosťou hľadá dôkazy o jeho škodlivosti.

Sme 4. 3. 2011

<http://komentare.sme.sk/c/5791351/o-mobiloch-a-vede.html>

Ženeva ukázala športiačky i elektromobily

Na najprestížnejšej európskej motoristickej exhibícii sa ukázala takmer stovka noviniek. Niektoré automobilky tu predstavujú autá po dlhých rokoch čakania

Ženeva – Návrat luxusu, no v ekonomickom balíku, prezlečené americké autá vzbudzujúce rozpačité emócie a takmer stovka automobilových noviniek. Toto je v skratke presne to, čím už tretí deň žije švajčiarska metropola. Tá navyše týmto ročníkom odštartovala svoju ďalšiu, v poradí už deviatu dekádu v histórii.

Hospodárske noviny

3. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-50881070-k10000_detail-15

Škoda chce byť globálnou značkou

Česká automobilka predstavila svoje nové logo. Je modernejšie, no začlenilo sa do koncernovej rodiny Volkswagenu

Ženeva – Česká automobilka Škoda Auto prepisuje svoju históriu. Včera, na jednej z najprestížnejších motoristických šou na svete – ženevskom autosalóne – totiž svetu odhalila svoje nové logo.

Spoločnosť dala definitívne zbohom vavrínovému vencu, ale i nápisu Škoda. Hlavný symbol – povestný okridlený šíp, však predsa len zostal.

Hospodárske noviny

2. 3. 2011

http://hn.hnonline.sk/2-50864050-k10000_detail-37

Nemecký minister obrany odstúpil pre plagiátorský škandál

Kancelárka Merkelová stráca magnet na voličov krátko pred kľúčovými krajinými voľbami

Berlín, Bratislava – Pred dvoma týždňami sa najpopulárnejší nemecký politik vysmial obvineniam denníka Süddeutsche Zeitung, že vo svojej dizertačnej práci opisoval a neuviedol zdroje. Včera minister obrany Karl-Theodor zu Guttenberg odstúpil. Mohlo by to viesť k viacerým zmenám v nemeckej vláde a ovplyvniť kľúčové voľby v dvoch spolkových krajinách koncom marca.

Bavorský šľachtic, ktorého posledné dni volali barón von Googleberg, sa včera neubránil emóciám. Hovoril „o najbolestnejšom kroku v jeho živote“, keď oznamoval rezignáciu. Tvrdil, že odstúpil hlavne pre obrovskú pozornosť médií, ktorá mu bránila naplno sa venovať práci ministra v čase, keď robil najväčšiu reformu Bundeswehru v histórii.

Sme 2. 3. 2011

<http://www.sme.sk/c/5786977/nemecky-minister-obrany-odstupil-pre-plagiatorsky-skandal.html>

O prvé elektromobily je vraj záujem

Autá na elektrinu k nám prichádzajú rýchlejšie, ako sa budujú pre ne dobíjacie stanice. Tento rok by sa to malo zmeniť. Pribudnúť má najmenej päť staníc Bratislava – Elektromobily si u nás kupujú skôr firmy než ľudia. Minulý týždeň si tak prevzala Citroën C-Zero

firma Dalkia. Tento model je jeden z prvých, ktorý si u nás môžu kúpiť aj bežní ľudia. Za auto, ktoré prejde na jedno sedemhodinové nabitie 130 kilometrov, zaplatí kupec 35-tisíc eur.

Ďalší elektromobil by mal na náš trh prísť v najbližších týždňoch. Model iOn od Peugeotu prejde na nabitie 150 kilometrov, jeho maximálna rýchlosť je 130

kilometrov za hodinu. Cena iOnu sa zrejme pod 30-tisíc eur nedostane.

Automobilky tvrdia, že počet objednávok elektromobilov stúpa, presné čísla však nezverejnili.

Sme 1. 3. 2011
<http://ekonomika.sme.sk/c/5786432/o-prve-elektromobily-je-vraj-zaujem.html>

Z obsahu prvého tohtoročného čísla časopisu Duševné vlastníctvo, ktoré je už v distribúcii

Aktuálne z autorského práva

Ing. Jana Riečanová: **Výluky z patentovania biotechnologických vynálezov**

Vybrané rozhodnutia sťažnostných senátov Európskeho patentového úradu ako príklady riešenia sporných prípadov patentovateľnosti biotechnologických vynálezov.

Ing. Štefan Holakovský – MVDr. Peter Holakovský: **Pohňime rozumom! – 19. časť.** 3D – aj s vaším fotoaparátom *Bionika (pokračovanie). Stručný prierez históriou stereoskopie. Niépce, Daguerre, Petzval, Eastman – ich prínos*

k rozvoju fotografie. Prvý stereoskopický fotoaparát Johna Benjamina Dan-cera. Ukážky typických historických stereofotoaparátov. Dvojice fotoaparátov – náhrada stereofotoaparátu. Výskum slnka pomocou fotoaparátov využívajúcich princípy stera. Stereomikroma. Meopta Stereo 35. Stereopredsádky. Návod ako jednoducho fotiť 3D pomocou vlastného fotoaparátu s jedným objektívom.

Z galérie tvorcov

CHIRANA v Starej Turej naďalej úspešne napreduje
V októbri 2010 predsedníčka Úradu priemyselného vlastníctva SR Ing. Da-

rina Kyliánová odovzdala Cenu Jána Bahýľa (6. ročník súťaže) za mimoriadne hodnotné priemyselnoprávne chránené slovenské riešenie (kategória stredné a veľké podniky s 50 a viac zamestnancami) akademickému sochárovi doc. Ferdinandovi Chrenkovi, pôvodcovi dizajnu Polohovateľné kreslo, základňa polohovateľného kresla, a spoločnosti M. O. C., s. r. o., Stará Turá, ktorá je majiteľom zapísaného predmetného dizajnu chráneného aj na úrovni Európskej únie a orientuje sa na výrobu a predaj dentálnej a zdravotníckej techniky. To bol dôvod našej tohtoročnej februárovej návštevy v Starej Turej.

KTO VIE, ODPOVIE

Suvenir ÚPV SR posielame tentoraz Mgr. Zuzane Sýkorovej do Čadce. Prvá správne odpovedala na súťažnú otázku uverejnenú v minulom čísle nášho elektronického periodika – Aký názov mal minerál pomenovaný po J. Pettkovi? (pettkoit)

Súťažná otázka č. 4

Jozef Dekret-Matejovie (1774 – 1841). Priekopník moderného lesníctva na Slovensku. Za napoleonských vojen a národnostného útlaku sa rázne postavil proti pustošeniu lesov banskými hutníckymi podnikmi a chránil ich pre budúce generácie. Vypracoval priekopnícke metódy umelej obnovy lesa výsevom a výsadbou, pričom uprednostňoval semená domácich drevín a druhov. Zaviedol takzvané košíkovanie odpadového dreva, čím sa mu podarilo vyčistiť lesy a utvoriť podmienky na umelé zalesňovanie. Umelú obnovu lesa považoval za náhradné opatrenie tam, kde zlyhala prirodzená obnova. Zaviedol ručnú pílu a z ťažšie prístupných porastov riešil dopravu dreva po vode. Organizoval odborné školenia pre lesných zamestnancov a robotníkov.

V ktorom meste je pochovaný rodák z Dobroče pri Brezne Jozef Dekret-Matejovie?

Suvenir Úradu priemyselného vlastníctva SR získa ten z vás, kto prvý elektronicky pošle správnu odpoveď.

e-mail: julius.sipos@indprop.gov.sk